

Finansministeren (Estrup): § 1 skal jeg ikke udtale mig om, da jeg, som det er meget vel bekendt, betragter det Omne, som § 1 behandler, som nærmest liggende under min Kollega, selvfølgelig med Undtagelse af dets finansielle Betydning; men denne er ikke saa stor, at jeg af Hensyn dertil skulde indvende noget imod Forslaget. § 2 kan jeg fuldt ud slutte mig til, jeg er ganske enig med det ærede Udvalg i, at det vel er værdt at anbefale og opmuntre til, at Arbejderne kunne komme til at bo i eget Hus eller i alt Fald bo saaledes, at de kun ere een Familie i det Hus, de bo i, altsaa hvad man er vant til at kalde Cottage-systemet. § 3 maa jeg meget varmt anbefale til det høje Ting. Jeg anser det for tvivlsomt, om den Praksis er rigtig, der hidtil har bestaaet, nemlig den, at give Godtgørelsen tilbage i Tiden længe efter, at Anmeldelserne ere komne frem om, at man ansaa sig berettiget dertil, saa at man giver Fritagelserne tilbagevirkende Kraft for en hel Række af Aar undertiden; jeg er i Tvivl om, hvor vidt denne Praksis er rigtig eller egentlig er fuldt hjemlet i Loven af 1872; men den er en Gang til Stede. Jeg ser ikke rettere, end at det vilde være heldigere, i Stedet for at søge den brudt ad administrativt Vej, at se at faa en ren og klar Udtalelse om, at Fritagelsen først tilkommer Folk fra den Tid, hvor de anmeldte at være under det Forhold, der hjemler Fritagelsen, noget der i og for sig synes at være ganske simpelt og naturligt. Medens jeg altsaa som Finansminister kan tiltræde § 1 og som Finansminister kan mere end tiltræde Paragrafferne 2 og 3, idet jeg kan anbefale dem, saa kan jeg kun fraraade Bedtægelsen af Vndringsforslag under Nr. 5. Er man enig om, at det er en forkastelig Praksis, der hidtil har været fulgt, saa ser jeg i Virkeligheden ikke nogen Grund til at fortsætte et Aar endnu. Ganske vist er det dem, der ville komme til at lide derunder, naar der ikke gives et Aar endnu til at fortsætte ad den gamle Vej, men de, der komme til at lide derunder, det er netop dem, som den ærede Vndringsforslagsstiller selv fremhævede ved 1ste Behandling her i Tinget, der gøre sig en personlig og stor Fordel af at opstøve og opjage disse Tilfælde og tage deres klæffelige Andel i Udbyttet. Jeg har, foranlediget ved de Oplysninger, der kom frem ved Sagens 1ste Behandling om dette Forhold, Oplysninger, der, som det høje Ting vil erindre, gik ud paa, at det endogsaa var Folk, der vare ansatte under selve Amtsstuerne, ikke Amtsforvaltere, som drede den Forretning at opspore gamle Tilfælde, gøre dem i Penge

og selv tage en klæffelig Part, standset denne Trafik for de Personers Vedkommende, der ligge under Administrationen, altsaa nærmest under Amtsstuerne, men jeg ser i Virkeligheden ikke, at der er nogen som helst Grund til at give andre, der drive samme Forretning, et Aar endnu til at fortsætte Forretningen og naturligvis med forøget Iver, det ser jeg i Virkeligheden ikke, at der er. Jeg maa meget anbefale at vedtage § 3 uden denne Tillægsbestemmelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): § 1, saaledes som den her er affattet, gaar ikke saa lidt videre, end jeg var mest tilbøjelig til at betragte som det rigtige. Jeg havde, som jeg ogsaa udtalte ved 1ste Behandling, været mest tilbøjelig til at anse det for rigtigt, at Afgiftsfriheden blev begrænset til Følkekirken og de anerkendte Trossamfund, saaledes at denne Begunstigelse var knyttet til den positive Anerkendelse af det religiøse Djemed, som ligger deri. Udvalget har imidlertid enstemmig ment, at man skulde tage et andet Synspunkt, som jeg nærmere mener at kunne betegne saaledes, at de grundlovmæssig bestaaende Trossamfund her i Landet, d. v. s. saadanne, i hvilket intet læres eller foretages, der er stridende mod Sædeligheden eller den offentlige Orden, og om hvilke intet andet er bekendt, bør have Frihed for de Bygninger og Lokaler, de have til religiøst Djemed, og dette Synspunkt fører jo ikke saa lidt videre. Jeg kan imidlertid erende dette Synspunkt for ikke uberegtiget, og jeg skal derfor lade mine Betænklichkeiten i saa Henseende fare og slutte mig til Forslaget i den Stikfelse, hvori det foreligger, idet jeg med Hensyn til de her bestaaende ikke anerkendte Trossamfund intet ved, der skulde kunne udelukke dem fra denne Begunstigelse. De øvrige Bestemmelser i § 1, mener jeg, have en saadan Affattelse, at jeg uden mindste Betænklichkeiten kan tilraade, hvad der her er foreslaet.

N. Nielsen: Som det fremgaar af de faldne Nringer, ville ærede Medlemmer have forstaaet, at de foreliggende Vndringsforslag fra Udvalgets Side ere fremkomne i fuld Forstaaelse med begge de paagældende Ministre, og det er ogsaa Grunden til at en lille Vndring, som Udvalget har ønsket i § 1, ikke har faaet Udtryk allerede til 2den Behandling, fordi man ikke vilde fatte noget ind, som ikke allerede havde været afgjort ved Samraad med vedkommende Ministre, idet vi alle ere enige om, at den Vinding, der ligger baade i §§ 1 og 2, er af en